

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

องค์การอนามัยโลกได้ออกประกาศเมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2546 เตือนประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (Severe Acute Respiratory Syndrome หรือ SARS) โรคนี้มีความสามารถในการแพร่กระจายได้สูงมาก ได้รายงานการพบผู้ป่วยจำนวน 305 รายที่ประเทศจีน ต่อมาพบว่า ที่ประเทศฮ่องกงและประเทศเวียดนามมีการระบาดในกลุ่มของผู้ที่ให้บริการทางการแพทย์และสมาชิกในครอบครัว คนไข้มีอาการของโรคปอดบวมอย่างรุนแรง โดยไม่ทราบสาเหตุ ผู้ป่วยหลายรายถึงแก่กรรมอย่างรวดเร็ว โรคระบาดที่รุนแรงนี้ เริ่มแพร่กระจายออกจากประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้กำหนดอาการทางคลินิกของโรคอีกทั้งได้ตั้งหน่วยงานเพื่อเฝ้าระวังและรายงานการระบาดของโรคที่เกิดขึ้นทั่วทุกแห่งในโลกอย่างต่อเนื่อง

ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ถึง 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 มีรายงานจำนวนผู้ป่วยที่น่าจะเป็นโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงจากหน่วยเฝ้าระวังโรคติดต่อขององค์การอนามัยโลก พบว่ามีจำนวนทั้งหมด 6,727 ราย เป็นผู้ป่วยรายใหม่ 153 ราย ผู้ป่วยที่เสียชีวิต 478 ราย รายงานของผู้ป่วยใน 32 ประเทศทั่วโลกพบประเทศที่มีผู้ป่วยเป็นโรคนี้เป็นจำนวนมากได้แก่ จีน มีจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 4,409 ราย เป็นผู้ป่วยรายใหม่ 138 ราย ผู้ป่วยที่เสียชีวิต 214 ราย ฮ่องกงมีจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 1,646 ราย ผู้ป่วยรายใหม่ 9 ราย ผู้ป่วยที่เสียชีวิต 193 ราย สิงคโปร์มีจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 204 ราย ผู้ป่วยที่เสียชีวิต 27 ราย ไต้หวันมีจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 116 ราย ผู้ป่วยที่เสียชีวิต 10 ราย แคนาดา มีจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 148 ราย ผู้ป่วยที่เสียชีวิต 22 ราย และประเทศไทยเป็นผู้ป่วยติดเชื้อมากที่สุดจากต่างประเทศทั้งหมด 7 ราย ผู้ป่วยที่เสียชีวิต 2 ราย กระทรวงสาธารณสุข ได้ออกประกาศ เพิ่มโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง เป็นโรคติดต่ออันตรายโรคที่ 5 เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2546 และประกาศเขตโรคติดต่อทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง คือจีน ฮ่องกง ไต้หวัน เวียดนาม และสิงคโปร์ สำหรับประเทศไทย ยังไม่พบความผิดปกติหรือการระบาดของไข้หวัดใหญ่หรือปอดบวม²

¹ เมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคของสหรัฐอเมริกา (Center for Disease Control and Prevention) ได้ตั้งชื่อโรคระบาดนี้จาก [Online] Available: <http://www.who.int/csr/don2003-04-01/en>.

² "Communicable disease and response. " Cumulative Number of Reported Probable Cases of Severe Acute Respiratory Syndrome(SARS)." [Online] Available: [http://www.who.int/csr/don2003-04-01/en./\(2003.May6\)](http://www.who.int/csr/don2003-04-01/en./(2003.May6))

เชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของจังหวัดทางภาคเหนือ เทียบพร้อมไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทาง ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีเป็นเมืองที่มีวัฒนธรรมอันดีงามของผู้คนซึ่งมีจิตใจโอบอ้อมอารีบ้าน เมืองมีความสงบร่มเย็น เชียงใหม่มีอากาศอากาศสดชื่น อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติทั้ง ภูเขาสูง ป่าไม้ สายน้ำ ทิวทัศน์ทางธรรมชาติที่สวยงาม ทำให้เชียงใหม่เป็นที่รู้จักกันดีทั่วโลกมีผู้มา ท่องเที่ยวเป็นจำนวนหลายล้านคนในแต่ละปี จากสถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย³ ในปี พ.ศ. 2545 พบว่า ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนธันวาคมมี นักท่องเที่ยวเดินทางมาทั้งสิ้น 2,322,896 คน แยกเป็น ชาวจีน 21,145 คน ชาวฮ่องกง 7,470 คน ชาวไต้หวัน 21,421 คน ชาวสิงคโปร์ 59,649 คน ชาวแคนาดา 39,000 คน จะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวจากประเทศกลุ่มเสี่ยงที่มีการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงเข้ามาท่อง เที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมาก อาจมีผู้ป่วยที่หลุดรอดจากการคัดกรองผู้ป่วยที่สนามบิน นำเชื้อโรคมารั่วระบาดในจังหวัดเชียงใหม่ได้

โรงพยาบาลลานนา เป็นโรงพยาบาลเอกชนที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2522 เป็นโรงพยาบาล ที่มีคุณภาพแห่งหนึ่งในภาคเหนือ มีบุคลากรทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์และได้รับการฝึกอบรม อย่างดี มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัยในการให้บริการแก่ผู้ป่วย มีการให้บริการทางการแพทย์ เฉพาะทางทุกสาขา มีห้องตรวจ ห้องพักรักษาผู้ป่วยที่สะดวกสบาย ทั้งยังมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม และได้ผ่าน การรับรองตามมาตรฐาน ISO 9001 version 2000 ทุกแผนกบริการ⁴

เนื่องจากมีการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง ในหลายประเทศในทวีป เอเชีย จึงมีความเป็นไปได้ ที่นักท่องเที่ยวที่ได้รับเชื้อจากประเทศกลุ่มเสี่ยง จะเดินทางมายังจังหวัด เชียงใหม่ และเกิดอาการของโรค มีความจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลลานนา ซึ่งเป็น โรงพยาบาลเอกชนที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ จากการรายงานขององค์การอนามัย โลกดังกล่าวข้างต้นพบว่า การระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง(SARS) เป็นโรคที่ไม่ มียารักษา และเป็นโรคระบาดที่เชื้อโรคมีความสามารถในการแพร่กระจายได้สูงมาก การติดเชื้อ ส่วนใหญ่เกิดจากการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วย หากมีผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับรักษาพยาบาล ด้วยจรรยาบรรณ ทางการแพทย์บุคลากรทุกคนของโรงพยาบาลลานนาไม่สามารถปฏิเสธการรักษาได้ ทั้งที่ทราบว่า โรคนี้มีอุบัติการณ์ในการติดต่อของโรคสูงในบุคลากรทางการแพทย์ ทุกคนต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับ

³ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสาขาเชียงใหม่, " Guest Arrival at Accommodation Establishments in Chiang Mai 2002 ". เอกสารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสาขาเชียงใหม่, 2545

⁴ บริษัท BM TRADA ประเทศอังกฤษ

การดูแลผู้ป่วย ก่อให้เกิดความวิตกกังวล ความกลัวต่อการติดเชื้อที่ ไม่มียารักษา อีกทั้งต้องดูแลรักษาคนไข้ทุกคนอย่างดีตามมาตรฐานทางการแพทย์ เพื่อให้ลูกค้าที่เป็นผู้ป่วยมีความพึงพอใจที่รับบริการที่โรงพยาบาลแห่งนี้ ความวิตกกังวลในการทำงานปัจจุบันของบุคลากรทางการแพทย์จึงเป็นความต้องการระดับต้นซึ่งได้แก่ความต้องการด้านร่างกายและความต้องการด้านความปลอดภัย ความมั่นคงในชีวิต สภาพการทำงานที่ดี เงินเดือนดี ความมั่นคงดี เพื่อการให้การทำงานให้มีประสิทธิภาพผลลดความสะพรึงกลัว และความวิตกกังวลในการทำงานของบุคลากร ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงทัศนคติของบุคลากร โรงพยาบาลลานนาต่อการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง เพื่อสร้างความพึงพอใจในการทำงานและนำไปแก้ปัญหาคำถามที่อาจจะต้องเผชิญในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาทัศนคติของบุคลากร โรงพยาบาลลานนา ต่อการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของบุคลากร โรงพยาบาลลานนาต่อการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง
2. ทำให้ได้ข้อมูลนำไปแก้ปัญหาคำถามที่อาจจะต้องเผชิญในอนาคต ลดความสะพรึงกลัว วิตกกังวลในการทำงานของบุคลากร ให้การทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทัศนคติ หมายถึง สิ่งที่อยู่ภายนอกด้วยวิธีการอ้างอิงถึงสิ่งที่อยู่ในความคิดของบุคคลที่ทำให้มีผลกระทบต่อพฤติกรรมที่แสดงออก เป็นการกำหนดค่าที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อสิ่งต่างๆ

บุคลากร หมายถึง พนักงานประจำที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลลานนา ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม – 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2546

ระบาด หมายถึง กระจาย, แพร่ไป

โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง หมายถึง โรคติดเชื้อทางเดินหายใจซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัส (Corona virus ชนิดใหม่) ที่มีการระบาดอยู่ในประเทศต่าง ๆ ทางเอเชีย และทวีปอเมริกาเหนือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved